

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 21 d. Nr. 21RE2-13 (AG2-261/14-2024)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Lauros Bernikienės,

2025 m. sausio 20 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. patikslintą skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“ dalies panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. gruodžio 23 d. priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. patikslintas skundas (b. 1. 27) atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Užimtumo tarnyba), kuriuo prašoma panaikinti Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“ (toliau – ir Sprendimas) dalį, kuria pareiškėjai panaikintas bedarbio statusas (duomenys neskelbtini).

Pareiškėja nurodo, kad iš Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus gavo laišką, kuriame nurodyta, jog pareiškėjai buvo atimtas bedarbio statusas šešioms mėnesiams, nes ji išėjo iš darbo pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 55 straipsnio 1 dalį. Teigia, kad pagal atmintinę, kuri pareiškėjai buvo įteikta Užimtumo tarnyboje, bedarbio statusas nėra panaikinamas nutraukus dalyvavimą remiamojo įdarbinimo priemonėse tik dėl ligos, tačiau tai sudėtingas procesas. Taip pat teigia, jog ir uždaroji akcinė bendrovė (toliau – UAB) (duomenys neskelbtini) negali pareiškėjos atleisti pagal Darbo kodekso 36 straipsnio 3 dalį, nes pareiškėja turi eiti į darbą ir dirbti tris dienas, ir tik tada galėtų parašyti, kad išbandymo rezultatai yra nepatenkinami, nors, kaip pareiškėja nurodo, ji dirba atsakingai, be jokių priekaištų.

Patikslintame skunde pareiškėja nurodo, jog darbas (duomenys neskelbtini) yra labai sunkus, ji susirgo (duomenys neskelbtini), kurį teko ilgai gydyti. Išsigydžiusi (duomenys neskelbtini), pareiškėja gavo chirurgo siuntimą operacijai, tačiau šeimos gydytoja atsisakė išduoti nedarbingumo lapelį. Pareiškėjai buvo atlikta operacija, o po jos gavo el. laišką iš Užimtumo tarnybos, kad pareiškėjai iki (duomenys neskelbtini) panaikintas bedarbio statusas. Pareiškėja teigia, jog pagal medicininių dokumentų išrašą ji turi apriboti fizinį krūvį trims mėnesiams. Pareiškėja nurodo, jog ligos metu jai buvo mokamos išmokos, tačiau dabar pati pareiškėja turės mokėti įmokas Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

Atsakovė Komisijai pateikė atsiliepimą (b. l. 44–50), kuriuo prašo pareiškėjos patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime teigiama, kad pareiškėjos patikslinto skundo reikalavimas nepagrįstas jokiais argumentais ar įrodymais. Atsakovė nurodo, kad Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ajame skyriuje pareiškėja buvo įregistruota (duomenys neskelbtini), jai buvo suteiktas bedarbio statusas. Pareiškėja nuo 2024 m. rugsėjo 6 d. dalyvavo remiamojo įdarbinimo (įdarbinimas subsidijuojant) priemonėje UAB (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Darbdavys). 2024 m. rugpjūčio 14 d. pareiškėja apsilankymo Užimtumo tarnyboje metu pasirašytinai supažindinta su dalyvavimo remiamojo įdarbinimo laikotarpiu sąlygomis ir tvarka. Įteikta ir detalai aprašyta dalyvavimo sąlygų įdarbinimo subsidijuojant priemonėje atmintinė, nutraukimo pasekmės. Remiamo įdarbinimo priemonė suplanuota individualiame užimtumo veiklos plane nuo 2024 m. rugsėjo 6 d. iki 2025 m. kovo 4 d., pasirašant pareiškėjai. Informuoja, jog pareiškėjai buvo išduotas nedarbingumo pažymėjimas laikotarpiu nuo 2024 m. rugsėjo 26 d. iki 2024 m. lapkričio 15 d. Darbdavys 2024 m. lapkričio 21 d. Užimtumo tarnybai pateikė darbo sutarties priedą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl darbo sutarties nutraukimo“, pasirašytą abiejų šalių, kuriame pažymėta, kad nuo (duomenys neskelbtini) pareiškėja atleista iš pareigų, vadovaujantis Darbo kodekso 55 straipsnio 1 dalimi (darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių). Taigi, nutraukiant darbo sutartį, pareiškėjos nedarbingumo laikotarpis jau buvo pasibaigęs ir nėra duomenų, patvirtinančių, kad būtų turėjęs įtakos darbo sutarties nutraukimui. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkto, 8 dalies nuostatomis atsakovė teigia, jog pareiškėjai be svarbių priežasčių nutraukus dalyvavimą remiamo įdarbinimo priemonėje, Sprendimu pareiškėjos registracija Užimtumo tarnyboje buvo nutraukta nuo (duomenys neskelbtini), panaikinant bedarbio statusą, pagrįstai ir teisėtai. Nurodo, kad nuo (duomenys neskelbtini) pareiškėja yra registruota Užimtumo tarnyboje asmens praradusio bedarbio statusą statusu Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies pagrindu, o bedarbio statusas pakartotinai pareiškėjai gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, t. y. ne anksčiau kaip (duomenys neskelbtini).

Atsakovė pabrėžia, kad nei iki skundžiamo Sprendimo priėmimo, nei po pareiškėjos registracijos nutraukimo Užimtumo tarnyboje nėra gauta jokių naujų duomenų ar įrodymų, pagrindžiančių svarbių priežasčių buvimą dokumentais, kurie turėtų įtakos priimtam Sprendimui. Įvertinus Komisijai pačios pareiškėjos pateiktus medicininius dokumentus, atsakovė teigia, kad juose konstatuojama, jog pareiškėja dirbti gali, nors ir yra rekomenduojama laikinai riboti fizinę krūvį.

Atsakovė teigia, jog laikėsi visų imperatyvių reikalavimų, kurie yra įtvirtinti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI), priimdama skundžiamą Sprendimą, todėl nėra jokio teisinio pagrindo naikinti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) dalies (duomenys neskelbtini) dėl pareiškėjos registracijos Užimtumo tarnyboje nutraukimo, panaikinant bedarbio statusą.

Pareiškėjai ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 79–83). Pareiškėja skunde išreiškė prašymą skundą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (šalims nedalyvaujant). Atsakovė atsiliepime taip pat išreiškė sutikimą, kad byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Patikslintas skundas atmestinas.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“ dalies, kuria pareiškėjai panaikintas bedarbio statusas (duomenys neskelbtini), teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja Užimtumo tarnyboje buvo įregistruota (duomenys neskelbtini), jai buvo suteiktas bedarbio statusas (b. l. 71).

Pareiškėja nuo 2024 m. rugsėjo 5 d. dalyvavo remiamojo įdarbinimo (įdarbinimas subsidijuojant) priemonėje UAB (duomenys neskelbtini). Remiamo įdarbinimo priemonė suplanuota nuo 2024 m. rugsėjo 5 d. iki 2025 m. kovo 4 d. (b. l. 51).

2024 m. rugpjūčio 14 d. pareiškėja pasirašytinai supažindinta su Individualiu užimtumo veiklos planu (b. l. 52).

2024 m. rugpjūčio 29 d. pareiškėjai įteikta Asmenų, nukreiptų dalyvauti remiamojo įdarbinimo priemonėse (įdarbinimas subsidijuojant ir darbo įgūdžių įgijimo rėmimas) atmintinė (b. l. 53).

Pareiškėjai laikotarpiu nuo 2024 m. rugsėjo 26 d. iki 2024 m. lapkričio 15 d. buvo išduotas nedarbingumo pažymėjimas (b. l. 58–64).

Pareiškėja 2024 m. lapkričio 21 d. prašymu kreipėsi į UAB (duomenys neskelbtini) dėl darbo sutarties nutraukimo pačiai prašant nuo 2024 m. lapkričio 21 d. (b. l. 33).

2024 m. rugsėjo 5 d. darbo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini), sudaryta tarp pareiškėjos ir Darbdavio, nutraukta (duomenys neskelbtini), vadovaujantis Darbo kodekso 55 straipsnio 1 dalies pagrindu (b. l. 54–56).

Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“, kurio 4 punktu panaikinti bedarbio statusai asmenims, nurodytiems 4 priede, pareiškėjos X. Y. bedarbio statusas panaikinamas (duomenys neskelbtini), faktinės aplinkybės ir teisinis panaikinimo pagrindas – be svarbių priežasčių nutraukus dalyvavimą remiamojo įdarbinimo priemonėse, Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktas (duomenys neskelbtini), b. l. 30–32, 68–70).

Užimtumo tarnyba 2024 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl bedarbio statuso panaikinimo“ informavo pareiškėją, kad (duomenys neskelbtini) pareiškėjai be svarbių priežasčių nutraukus dalyvavimą remiamo įdarbinimo priemonėje, Sprendimu nuo 2024 m. lapkričio 22 d. pareiškėjos registracija Užimtumo tarnyboje yra nutraukta, panaikinant bedarbio statusą (b. l. 28–29, 65–67). Pranešė, kad Užimtumo tarnyboje, vadovaujantis Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies nuostatomis, panaikinus bedarbio statusą dėl aukščiau nurodytų aplinkybių, pareiškėjos prašymu registracija Užimtumo tarnyboje gali būti tęsiama (jei prašymas pateikiamas per 3 darbo dienas nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos) priskiriant šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytą statusą (asmuo, praradęs bedarbio statusą), o bedarbio statusas pakartotinai pareiškėjai gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, t. y. ne anksčiau kaip (duomenys neskelbtini). Prie šio rašto pareiškėjai buvo pridėtas ir Sprendimo išrašas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Užimtumo įstatymas (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. liepos 25 d. iki 2024 m. lapkričio 30 d.), Viešojo administravimo įstatymas ir kiti teisės aktai.

Pagrindines užimtumo formas ir jų sistemą, darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių subjektų funkcijas, darbo rinkos paslaugų teikimo ir užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo organizavimą ir finansavimą, atsakomybę už nelegalų darbą, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, nedeklaruotą darbą ir nedeklaruotą savarankišką veiklą nustato Užimtumo įstatymas (1 straipsnio 1 dalis). Nagrinėjamo ginčo atžvilgiu pažymėtina, jog bedarbio statuso sustabdymo, atkūrimo ir panaikinimo pagrindai nustatyti Užimtumo įstatymo 24 straipsnyje.

Skundžiamo Sprendimo priėmimo metu galiojusios redakcijos Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte nustatyta, jog bedarbio statusas panaikinamas, jei bedarbis be svarbių priežasčių nutraukia dalyvavimą paramos mokymuisi ar įdarbinimo subsidijuojant priemonėse, išskyrus atvejį, kai įdarbinimo subsidijuojant priemonė taikoma neterminuotai, arba po profesinio mokymo be svarbių priežasčių atsisako įsidarbinti ar dirbti savarankiškai pagal įgytą ar patobulintą kvalifikaciją arba (ir) įgytą kompetenciją, arba nutraukia darbo sutartį ar savarankišką veiklą per 6 mėnesius nuo įsidarbinimo ar veiklos pradžios dienos. Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje nustatyta, jog svarbios priežastys, dėl kurių bedarbio statusas nėra panaikinamas atsiradus Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte nurodytoms aplinkybėms, yra: 1) liga, sužalojimas, nėštumas, likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, gimdymas ir 56 kalendorinės dienos po gimdymo

(komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – 70 kalendorinių dienų); 2) Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo nustatytų pareigų vykdymas; 3) darbdaviui pripažinus, kad išbandymo rezultatai nepatenkinami.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog pareiškėja 2024 m. lapkričio 21 d. prašymu kreipėsi į Darbdavį dėl darbo sutarties nutraukimo pačiai prašant nuo (duomenys neskelbtini) (b. l. 33). Šio prašymo pagrindu 2024 m. rugsėjo 5 d. darbo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini), sudaryta tarp pareiškėjos ir Darbdavio, nutraukta (duomenys neskelbtini), vadovaujantis Darbo kodekso 55 straipsnio 1 dalies pagrindu (b. l. 54–56). 2024 m. lapkričio 21 d. prašymo teikimo bei darbo sutarties nutraukimo dieną pareiškėjai, bylos duomenimis, nebuvo išduotas nedarbingumo pažymėjimas (b. l. 58–64). Taip pat nėra duomenų, jog egzistavo kitos Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje nurodytos aplinkybės. Atkreiptinas dėmesys, jog vadovaujantis Darbo kodekso 55 straipsniu yra nutraukiama darbo sutartis darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių. Nustatytų aplinkybių pagrindu sprendžiama, jog pareiškėja, inicijuodama darbo sutarties su Darbdaviu nutraukimą, nenurodė jokių svarbių ir Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje numatytų aplinkybių, svarbių darbo sutarties nutraukimo priežasčių egzistavimo (duomenys neskelbtini) nepagrindė ir į bylą pateiktais duomenimis.

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėja buvo tinkamai informuota apie dalyvavimo remiamo įdarbinimo priemonėje anksčiau laiko be pateisinamų priežasčių nutraukimo galimas pasekmes. 2024 m. rugpjūčio 29 d. pareiškėjai pasirašytinai įteikta Asmenų, nukreiptų dalyvauti remiamojo įdarbinimo priemonėse (įdarbinimas subsidijuojant ir darbo įgūdžių įgijimo rėmimas) atmintinė, kurioje detaliai nurodytos aktualios ir nagrinėjamu atveju taikytinos Užimtumo įstatymo nuostatos (b. l. 53). Iš pareiškėjos patikslinto skundo turinio, išdėstytų motyvų dėl ligos bei nepatenkinamų išbandymo rezultatų taikymo, taip pat sprendžina, jog pareiškėja suvokė, kokios priežastys laikytinos svarbiomis sprendžiant dėl bedarbio statuso panaikinimo / nepanaikinimo atsiradus Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte nurodytoms aplinkybėms.

Komisija, įvertinusi byloje esančius įrodymus, pareiškėjos ir atsakovės išdėstytus argumentus, ginčui aktualių teisės aktų nuostatas, sprendžia, kad Užimtumo tarnyba tinkamai taikė Užimtumo įstatymo nuostatas sprendžiamą dėl pareiškėjos bedarbio statuso panaikinimo Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkto pagrindu, nes pareiškėja be svarbių priežasčių (duomenys neskelbtini) nutraukė dalyvavimą remiamo įdarbinimo priemonėje.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Taigi, Užimtumo tarnyba, priimdama sprendimus dėl bedarbio statuso (jo panaikinimo), privalo vadovautis Užimtumo įstatyme įtvirtintomis svarbiomis priežastimis ir negali jų aiškinti plečiamai.

Vadovaudamasi nustatytomis faktinėmis bei teisinėmis aplinkybėmis, Komisija sprendžia, jog skundžiama Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“ dalis, kuria pareiškėjai panaikintas bedarbio statusas (duomenys neskelbtini), atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, ginčo teisinius santykius reglamentuojančios teisės normos taikytos tinkamai, todėl skundžiamą Sprendimo dalį naikinti pareiškėjos patikslinto skundo motyvais ir argumentais nėra pagrindo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjos X. Y. patikslintą skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2024 m. lapkričio 22 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl veiksmų su statusais ir registracija Užimtumo tarnyboje“ dalies, kuria pareiškėjai panaikintas bedarbio statusas (duomenys neskelbtini), panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Laura Bernikienė